

Звіт про управління за 2020 рік

Державне підприємство «Конструкторське бюро «Південне ім. М. К. Янгеля»

ЗМІСТ
звіту про управління

№ з/п	Зміст інформації	Сторінка
1. Організаційна структура та опис діяльності підприємства		
1.1	Історичні дані	4
1.2	Загальна інформація про підприємство	4
1.3	Організаційна структура підприємства	6
1.4	Стратегічні напрями та цілі	7
1.5	Ринкова позиція, продукція та послуги	7
1.5.1	Ринкова позиція	7
1.5.2	Продукція та послуги	8
2. Результати діяльності		
2.1	Основні техніко-економічні показники діяльності підприємства за 2019-2020 роки	9
3. Ліквідність та зобов'язання		
3.1	Коефіцієнтний аналіз	11
4. Екологічні аспекти діяльності підприємства		
4.1	Споживання енергоносіїв у 2020 році	13
4.2	Заходи з підвищення енергоефективності та скорочення шкідливих викидів	13
4.3	Плани на 2021 рік з підвищення енергоефективності та скорочення шкідливих викидів	14
4.4	Перспективні плани підвищення енергоефективності	14

№ з/п	Зміст інформації	Сторінка
5. Соціальні аспекти та кадрова політика		
5.1	Загальна кількість працівників	15
5.2	Заохочення (мотивація) працівників	15
5.3	Охорона праці та безпека	17
5.4	Навчання та підвищення кваліфікації працівників	19
5.5	Рівні можливості працевлаштування і праці та дотримання прав людини	20
5.6	Заходи з боротьби з корупцією та хабарництвом	22
6. Ризики		
6.1	Ризики та мінімізація їх впливу на діяльність	25
7. Дослідження та інновації		
7.1	Дослідження, інноваційна діяльність та розробки	28
8. Перспективи розвитку		
8.1	Основні напрями розвитку підприємства	29
9. Додатки		
9.1	Динаміка показників діяльності за період 2016-2020 рр. (на 5 арк.)	31

1. ОРГАНІЗАЦІЙНА СТРУКТУРА ТА ОПИС ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Історичні дані

Підприємство створено 12 квітня 1954 року.

ДП «КБ «Південне» у співробітництві з кооперацією наукових і промислових підприємств розробило за період з початку свого заснування:

- близько 70 видів космічних апаратів;
- 4 покоління бойових ракетних комплексів;
- 7 типів космічних ракет-носіїв.

За 66 років здійснено понад 900 пусків ракет-носіїв космічного призначення; запущено близько 400 супутників, розроблених ДП «КБ «Південне» і виготовлених на ДП «ВО Південний машинобудівний завод», для астрофізичних спостережень, глобальних досліджень, дистанційного зондування Землі і Світового океану, а також забезпечено дотримання пріоритетів держави і виконання відповідальних державних завдань. Крім того, фахівці ДП «КБ «Південне» створили декілька сотень унікальних сучасних технологій, які на сьогоднішній день можуть бути використані в різних сферах діяльності.

Державне підприємство «Конструкторське бюро «Південне» є провідним галузеутворюючим підприємством космічної галузі України, що володіє передовими космічними технологіями. Специфіка робіт підприємства визначає надійність і гнучкість сучасних розробок.

1.2. Загальна інформація про підприємство

1. Назва організації: Державне підприємство «Конструкторське бюро «Південне» імені М.К. Янгеля».
2. Скорочена назва: ДП «КБ «Південне».
3. Організаційно-правова форма – державне підприємство.
4. Юридична адреса: 49008, м. Дніпро, вул. Криворізька, 3.
5. Юридична адреса виробництва: 49008, м. Дніпро, вул. Криворізька, 3.
6. Ідентифікаційний код – 14308304.
7. Номер і дата державної реєстрації: № 12241070003016777 від 22.05.2007.
8. Електронна пошта (e-mail): info@yuzhnoye.com, www.yuzhnoye.com.
9. Місцезнаходження за КОАТУУ – 1210137800.
10. Керівник: т.в.о. Генерального директора Кушнар'єв Олександр Павлович.
11. Орган, якому підпорядковане підприємство: Державне космічне агентство України.

12. Орган, що зареєстрував підприємство: Дніпропетровське обласне управління статистики.
13. Статутний фонд підприємства –141,438 млн грн.
14. Основні фонди (залишкова вартість) – 2 111,25 млн грн.
15. Виробничі площі – 217,19 тис. м².
16. Вільні виробничі площі – відсутні.
17. Основні види діяльності підприємства за КВЕД:
  - 72.19 Дослідження й експериментальні розробки у сфері природничих і технічних наук.
  - 30.30 Виробництво повітряних і космічних літальних апаратів, супутнього устаткування.
  - 33.16 Ремонт і технічне обслуговування повітряних і космічних літальних апаратів.
  - 28.99 Виробництво інших машин і устаткування спеціального призначення.
  - 41.20 Будівництво житлових і нежитлових будівель.

Державне підприємство «Конструкторське бюро «Південне» імені М.К. Янгеля» здійснює свою операційну, інвестиційну та фінансову діяльність згідно зі Статутом підприємства.

1.3. Організаційна структура підприємства

Організаційно-адміністративна структура ДП «КБ «Південне» є лінійно-функціональною структурою з елементами матричної в основній діяльності (виконання науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт, надалі – НДДКР).

Горизонтальне управління реалізують менеджери проектів – провідні конструктори, яким делеговані відповідні повноваження для ефективного управління і координації виконанням робіт та ресурсами.

Усі підрозділи підприємства можна умовно поділити на 5 груп:

- підрозділи, що виконують НДДКР;
- підрозділи, що забезпечують виконання НДДКР;
- адміністративно-управлінські підрозділи;
- підрозділи, що виконують маркетингові функції і функції збуту;
- інші.

До складу підприємства входять:

- 6 конструкторських бюро;
- 11 комплексів;
- 5 служб;
- 7 відділень самостійних;
- 4 центри;
- 1 дослідно–промислове виробництво;
- 1 управління;
- 16 самостійних підрозділів.

Структура підприємства оптимізована і приведена у відповідність із специфікою та обсягами виконуваних робіт, носить гнучкий характер та орієнтована на підтримку ефективного управління і сприяння досягненню кінцевих стратегічних цілей підприємства.

1.4. Стратегічні напрями та цілі

Стратегією підприємства є збереження та збільшення конкурентоспроможності підприємства та галузі у довгостроковій перспективі шляхом всебічної модернізації, технологічного оновлення, створення інновацій за рахунок використання наявного потенціалу галузі, залучення державної законодавчої підтримки, утворення міжнародних стратегічних альянсів із закордонними інвестиціями, досягнення максимального економічного ефекту від маркетингу на світовому ринку ракетно-космічної техніки (РКТ) та ракетно-реактивних озброєнь (РРО) з подальшим використанням накопиченого потенціалу для вирішення державних завдань.

Головною метою підприємства є забезпечення у довгостроковому періоді високого рівня конкурентоспроможності продукції підприємства на світовому ринку при її доступності на українському ринку для вирішення державних завдань.

Стратегічні напрями діяльності підприємства:

- Формування української кооперації, здатної створити конкурентоспроможні на ринку і доступні для держави ракетно-космічну техніку та ракетно-реактивне озброєння.
- Створення конкурентоспроможних та запитуваних на зовнішньому і внутрішньому ринках розробок у космічній та оборонній сферах.
- Ефективний маркетинг та зовнішньоекономічна діяльність.
- Ефективна поточна фінансово-економічна діяльність.
- Оптимізація управління бізнес-процесами підприємства.
- Ефективна кадрова політика.

1.5. Ринкова позиція, продукція та послуги

1.5.1. Ринкова позиція

ДП «КБ «Південне» реалізує свою продукцію у двох напрямках:

Внутрішньодержавний ринок – виконання державних замовлень:

- від Державного космічного агентства України – в рамках Загальнодержавної цільової науково-технічної космічної програми України;
- від Міністерства оборони України на розроблення ракетної техніки оборонного призначення та виконання замовлень на розроблення ракетно-космічної техніки подвійного, наукового та народногосподарського призначення.

Зовнішній ринок – світовий ринок розроблення ракетно-космічної, оборонної техніки та світовий ринок надання пускових послуг.

На внутрішньому ринку підприємство є провідною організацією в ринкових сегментах розроблення космічних систем, космічних ракетних комплексів,

оперативно-тактичних та тактичних ракетно-реактивних озброєнь. Підприємство здатне розробляти стратегічні ракетні комплекси для потреб держави.

На зовнішньому ринку пускових послуг РН, у розробленні яких брало участь підприємство, щорічно здійснюють 5% пусків. На ринок розроблення на замовлення РКТ, її агрегатів та елементів підприємство вийшло відносно нещодавно, проте зайняло вже досить стабільну позицію. Ринок диверсифіковано географічно – США, ЄС, Південна Корея, Туреччина та інші країни.

1.5.2. Продукція та послуги

ДП «КБ «Південне» розробляє на замовлення та частково виготовляє зразки високотехнологічної, наукоємної, інноваційної, конкурентоспроможної на світовому ринку, здатної вирішувати завдання майбутнього космічної та оборонної техніки, надає послуги із забезпечення пусків РН, у розробленні яких підприємство брало участь. Продукцією підприємства є частково зразки різних технічних систем, які розробляють та виготовляють на замовлення, та, в основному, – інжинірингові послуги з розроблення, відпрацювання, організації виробництва й авторського супроводу виробництва і експлуатації РКТ за такими напрямками:

- космічні системи (космічні системи (КС) з космічними апаратами (КА) дистанційного зондування землі (ДЗЗ), КС з науковими КА та КА зв'язку, перспективні пілотовані КА, інноваційні КС для вирішення завдань орбітального сервісу та для глобальних проектів);
- ракетні двигуни і рушійні установки (рідинні та твердопаливні);
- ступені ракет космічного призначення з рушійними установками, як власної розробки, так і розробки партнерів;
- ракети-носії космічного призначення, включаючи розгінні блоки;
- ракетно-космічні комплекси, включно зі стартовим комплексом;
- ракети та безпілотні літальні апарати, в т.ч. оборонного призначення;
- ракетні комплекси оборонного призначення;
- новітні матеріали та технології;
- вироби з полімерних композиційних матеріалів;
- вироби з металів, у тому числі виготовлені методом 3D- друку;
- наземне експериментальне відпрацювання РКТ;
- об'єкти народногосподарського призначення, що можуть бути створені з використанням космічних технологій, у тому числі сільськогосподарська техніка, транспорт, енергетична техніка та інше.

Продукція ДП «КБ «Південне» дозволяє вирішувати як традиційні (доставлення корисного навантаження на орбіти Землі, спостереження та зв'язок, наукові завдання), так і нові завдання щодо освоєння космосу – орбітальне обслуговування, утилізація космічного сміття, антиастероїдний захист, міжпланетні польоти, дослідження планет й астероїдів Сонячної системи та інші проекти майбутнього.

2. РЕЗУЛЬТАТИ ДІЯЛЬНОСТІ

2.1. Основні техніко-економічні показники діяльності підприємства за 2019 - 2020 роки

Державне підприємство «Конструкторське бюро «Південне» імені М.К. Янгеля» є багатопрофільним унікальним космічним центром, що орієнтується на комплексний підхід до вирішення завдань освоєння космосу та зміцнення обороноздатності держави.

Основними напрямками діяльності підприємства є:

- розроблення і експлуатація ракет-носіїв;
- розроблення космічних апаратів різного призначення;
- розроблення ракетних двигунів;
- розробка ракетно-реактивного озброєння;
- надання пускових послуг.

Станом на 01.01.2021 р. чисельність працівників на підприємстві становила 4 546 осіб. Підприємство у звітному році працювало в умовах поглиблення епідемії коронавірусу та негативного впливу епідеміологічної ситуації на діяльність, що призвело до відповідних організаційних умов та наслідків обмежувальних заходів, установлених з метою запобігання поширенню респіраторної хвороби, спричиненої коронавірусом, незалежних від дій адміністрації підприємства та його працівників. Режим роботи працівників, відповідно, становив – 3 та 5 днів при 8 годинному робочому дні, залежно від карантинних вимог та необхідності підтримання життєзабезпечення підприємства і виконання укладених договірних зобов'язань.

У 2020 році заборгованості із заробітної плати підприємство не має, заробітна плата виплачувалася в поточному році на підприємстві повністю і у встановлені законодавством терміни.

У 2019 році підприємство досягнуло такі показники:

- обсяг реалізації продукції - 2 020,1 млн грн (76% до рівня 2018 року);
- обсяг перерахувань КБ «Південне» підприємствам і організаціям України (для виконання робіт по замовленням підприємства) - 486,5 млн грн;
- до бюджету і державних цільових фондів підприємство перерахувало 405,5 млн грн (з бюджету підприємство отримало 226,3 млн грн);
- чисельність штатних працівників становила 5 140 осіб (у т.ч. молодих працівників віком до 35 років – 1 447 осіб);
- середньомісячна зарплата одного працівника становила 14 797 грн (106,0% до рівня 2018 року);
- середній вік працівників – 46,8 років.

Відповідно до фінансової звітності (Фінансові результати, форма №2) підприємство прибуткове (сума чистого прибутку за 2019 рік становила 21 417 тис. грн).

У 2020 році підприємство досягнуло таких показників:

- обсяг реалізації продукції – 1 038,0 млн грн (51,4% до рівня 2019 року);
- обсяг перерахувань КБ «Південне» підприємствам і організаціям України (для виконання робіт на замовлення підприємства) – 431,7 млн грн;
- до бюджету і державних цільових фондів підприємство перерахувало 303,1 млн грн (з бюджету підприємство отримало 225,8 млн грн);
- чисельність штатних працівників становила 4 546 осіб, що дорівнює 88,4% до відповідного показника 2019 року (кількість молодих працівників віком до 35 років – 1 086 осіб);
- середньомісячна зарплата одного працівника (без урахування ЗП працівників, які знаходились у простой) становила 14 680 грн (99,2% до рівня 2019 року);
- середній вік працівників – 47,7 років.

Відповідно до фінансової звітності (Фінансові результати, форма №2) – підприємство прибуткове (сума чистого прибутку за 2020 рік становила 11 014 тис. грн).

Інформацію щодо основних показників діяльності підприємства за 2020 рік та їх динаміки за період 2016-2020 рр. наведено у додатках до звіту.

Пандемія коронавірусу, враховуючи переважну експортну складову в діяльності підприємства, суттєво загальмувала та негативно вплинула на результати роботи підприємства у поточному році.

Тенденція зміни основних показників діяльності підприємства свідчить про сталий розвиток підприємства у період з 2011 року, надалі, у 2020 році, – про погіршення тенденції позитивних змін, через зменшення обсягів реалізації продукції та інших показників діяльності підприємства, що стало наслідком негативного впливу обмежувальних заходів, які було встановлено в Україні та в інших країнах світу (у замовників продукції ракетно-космічного напрямку) з метою запобігання поширенню пандемії коронавірусу.

3. ЛІКВІДНІСТЬ ТА ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

3.1. Коефіцієнтний аналіз

В таблиці наведені коефіцієнти ліквідності підприємства за 2020 рік.

Показник	На початок звітного періоду 2020 р.	На кінець звітного періоду 2020 р.	Аналіз платоспроможності
Коефіцієнт поточної ліквідності (покриття) (оборотні активи, рядок 1195/поточні зобов'язання, рядок 1695)	1,30	1,31	Підприємство має достатню платоспроможність та фінансову стійкість. Оптимальне значення показника >1-1,5
Коефіцієнт термінової ліквідності (оборотні активи, рядок 1195-запаси, рядок 1100/поточні зобов'язання, рядок 1695)	0,73	0,69	Значення коефіцієнта підтверджує високу платоспроможність підприємства. Оптимальне значення показника >0,7-0,9
Коефіцієнт абсолютної ліквідності (гроші та їх еквіваленти, рядок 1165/поточні зобов'язання, рядок 1695)	0,16	0,09	Коефіцієнт абсолютної ліквідності показує, яка частка короткострокових боргових зобов'язань може бути покрита за рахунок грошових коштів та їх еквівалентів. Характеризує платоспроможність підприємства
Коефіцієнт власної платоспроможності (власний капітал, рядок 1495- необоротні активи, рядок 1095/ поточні зобов'язання, рядок 1695)	0,30	0,30	Значення коефіцієнта свідчить про здатність підприємства погасити свої зобов'язання та його стійку платоспроможність. Оптимальне значення показника >0,1

Аналіз фінансового стану базується на бухгалтерській звітності підприємства за період, що аналізується. Для об'єктивної оцінки розрахованих показників за 2020 рік

було також проаналізовано для порівняння звітність підприємства за відповідний період минулого 2019 року.

Аналіз платоспроможності підприємства та ліквідності його активів показав відповідність показників ліквідності необхідному рівню і підтвердив фінансову стійкість підприємства.

Значного впливу на фінансові показники (суттєво вплинуло на показник абсолютної ліквідності) підприємства завдала епідемія коронавірусу, наслідком якої стало введення жорстких карантинних заходів, що призвело до суттєвого скорочення міжнародних комунікацій (призвело у свою чергу до затримок у виконанні комерційних замовлень і, як наслідок, до недоотримання коштів від Замовників).

З проведеного аналізу фінансових показників можна зробити такий висновок: підприємство має стійкий фінансовий стан, є ефективним та платоспроможним.

Підприємство спроможне розраховуватися за поточними зобов'язаннями за рахунок наявних елементів оборотних активів різної ліквідності.

4. ЕКОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

4.1. Споживання енергоносіїв у 2020 році:

- електрична енергія - 8 053 тис. кВт год (88,8% від рівня 2019 р.);
- природний газ - 1 081 тис. м³ (90,4% від рівня 2019 р.);
- питна вода - 42,92 тис. м³ (67,1% від рівня 2019 р.).

Споживання енергоносіїв на одиницю продукції:

- електрична енергія - 9,28 кВт год;
- природній газ - 1,45 м³.

Викиди CO₂ у 2020 році становили близько 2 161,4 т (88,2% від рівня 2019 р.)

Утилізовано люмінесцентних ламп, що містять пари ртуті, – 2 200 шт.

Показники споживання енергоносіїв (електрична енергія, природний газ, питна вода) у поточному році у порівнянні з рівнем аналогічних показників 2019 року, а також обсяги викидів CO₂ свідчать про зростання рівня енергоефективності підприємства.

4.2. Заходи з підвищення енергоефективності та скорочення шкідливих викидів

Для скорочення споживання енергоносіїв та викидів забруднюючих речовин в атмосферу у 2020 році було виконано такі заходи:

Назва заходу	Обсяг виконаних робіт	Очікуваний ефект
Заміна ламп розжарювання та люмінесцентних ламп на світлодіодні	Установлено понад 865 ламп та LED – світильників	Економія електроенергії– 28,962 тис. кВт год
Обладнання системи опалення (електрокотла) АБК корпусу 218 пристроєм автоматичного керування (терморегулятором-програматором)	Установлено пристрій автоматичного керування системою опалення (терморегулятор-програматор)	Економія електроенергії– 55,718 тис. кВт год
Утилізація люмінесцентних ламп.	Утилізовано 2 200 ламп	Безпечна утилізація відходів, що містять важкі метали

4.3. Плани на 2021 рік щодо підвищення енергоефективності та скорочення шкідливих викидів

У 2021 році заплановано впровадження таких заходів з підвищення енергоефективності та скорочення шкідливих викидів (наведено у таблиці):

Назва заходу	Обсяг запланованих робіт	Очікуваний ефект
Заміна ламп розжарювання та люмінесцентних ламп на світлодіодні	<ul style="list-style-type: none"> ➤ 1 000 ламп; ➤ 100 світильників	Економія електричної енергії до 86,625 тис. кВт год
Розроблення та впровадження енергозберігаючих графіків роботи газових котелень	Розроблення нових температурних графіків для котелень №1, 2, 3	Економія газу до 88 тис. м ³ /рік; зменшення викидів CO ₂ до 176 т/рік
Дооснащення опалювальних електродіодів засобами автоматичного керування з можливістю погодинного програмування	Дооснащення >20 шт. електродіодів таймерами-програмерами з подальшим їх індивідуальним програмуванням	Економія електричної енергії до 450,2 тис. кВт год
Утилізація люмінесцентних ламп	За фактом виходу ламп з ладу	Безпечна утилізація відходів, що містять важкі метали

4.4. Перспективні плани підвищення енергоефективності

У 2021-2022 роках заплановано проведення власними силами енергетичного аудиту окремих будівель та інженерних систем підприємства, за результатами якого будуть розроблені заходи з підвищення енергоефективності.

5. СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ І КАДРОВА ПОЛІТИКА

5.1. Загальна кількість працівників

Загальна чисельність працівників підприємства (на 31.12.2020 р.) становила 4 546 осіб.

5.2. Заохочення (мотивація) працівників

На ДП «КБ «Південне» сформована і діє ефективна система мотивації та стимулювання праці працівників.

Система містить такі матеріальні методи мотивації (заохочення) працівників на ефективну працю:

- надбавки за виконання особливо важливих і термінових робіт;
- премії;
- персональні надбавки;
- заохочувальні і компенсаційні виплати, серед яких:
  - 1) винагороди до ювілейних дат;
  - 2) винагороди за підсумками роботи за рік, за вислугу років (стаж роботи);
  - 3) винагороди за винахідництво і раціоналізацію;
  - 4) матеріальна допомога (на дітей до 1 року, на дитячі дошкільні установи, на оплату харчування в школі, у зв'язку з одруженням та інше);
  - 5) проїзні квитки на приміський залізничний транспорт;
  - 6) часткова оплата житла;
  - 7) виплати за роботу у важких і шкідливих умовах праці.
- надбавки і доплати за:
  - 1) наукове звання;
  - 2) безперервний стаж на спецроботах;
  - 3) високу професійну майстерність;
  - 4) поєднання професій, заміщення;
  - 5) збільшений обсяг робіт;
  - 6) молодим фахівцям;
  - 7) диплом з відзнакою;
  - 8) розширені зони обслуговування або збільшений обсяг робіт;
  - 9) інтенсивність праці;
  - 10) роботу в нічний час;
  - 11) керівництво бригадою;
  - 12) високі досягнення в праці;
  - 13) знання і використання в роботі іноземної мови;

14) допуск до державної таємниці;

15) класність водіям.

- безвідсоткові позики на придбання житла, меблів, побутової техніки та інше.

На підприємстві застосовуються такі види нематеріального мотивування:

- присвоєння звань «Кращий фахівець», «Заслужений ветеран»;
- проведення конкурсів на звання «Кращий молодий працівник ІТП», «Винахідників і раціоналізаторів»;
- навчання і підготовка кадрів;
- надання гнучкого графіка роботи;
- організація відпочинку дітей співробітників у літньому дитячому таборі;
- організація оздоровлення працівників в установах відпочинку;
- організація корпоративних свят і заходів;
- надання автотранспорту для відпочинку;
- надання послуг безкоштовного спортзалу (фітнес-залу) на території підприємства;
- організація проведення спортивних змагань;
- організація медичного обслуговування та інше.

Система заохочення (мотивації) працівників, що діє на підприємстві, відповідає сучасним вимогам та забезпечує значний мотивуючий ефект.

Система є гнучкою. Періодично її складові переглядаються з метою внесення коригувань і впровадження нововведень, направлених на вдосконалення механізмів підвищення продуктивності праці та зростання творчої ініціативи працівників підприємства.

У 2020 році було нагороджено працівників підприємства:

- **Державними нагородами – 2 особи:**
  - ✓ звання Герой України (посмертно) з удостоєнням ордена Держави – 1 особа;
  - ✓ Державна премія України у галузі науки і техніки – 1 особа.
- **Відзнаками Державного космічного агентства України – 24 особи:**
  - ✓ почесна грамота – 4 особи;
  - ✓ грамота – 8 осіб;
  - ✓ подяка – 12 осіб.
- **Відзнаками ДП «КБ «Південне» – 95 осіб:**
  - ✓ медаллю «Головний конструктор М.К. Янгель» – 1 особа;
  - ✓ нагрудним знаком «За створення ракетно-космічної техніки» – 11 осіб;
  - ✓ медаллю «За особистий внесок в розвиток підприємства» – 14 осіб;

- ✓ медаллю «За особистий внесок в сумісні космічні дослідження» – 1 особа;
- ✓ медаллю «За заслуги» – 47 осіб;
- ✓ медаллю «Заслужений ветеран підприємства» – 21 особа.

Оголошено подяки і вручено почесні грамоти, грамоти, нагрудний знак (обласної ради, міської ради, Чечелівського району) 4 співробітникам підприємства.

У жовтні 2020 року підбито підсумки щорічного конкурсу «Кращий молодий працівник підприємства», у якому брали участь близько 56 осіб від КБ, комплексів, відділень самостійних, служб та інших підрозділів підприємства. За результатами конкурсу переможцями стали 27 співробітників підприємства, яких було нагороджено почесними грамотами і грошовими преміями.

Наприкінці серпня 2020 року відбувся конкурс винахідницьких та раціоналізаторських проектів серед винахідників і творчої молоді підприємства. Експертно-технічна комісія (ЕТК) з вирішення питань, що пов'язані з інтелектуальною власністю, підбила підсумки роботи 155 авторів і визначила переможців конкурсу. На підставі результатів роботи ЕТК призові місця посіли 8 співробітників підприємства, які отримали почесні грамоти та грошові виплати. За впровадження об'єктів промислової власності 32 особи одержали авторську грошову винагороду.

5.3. Охорона праці та безпека

Політика ДП «КБ «Південне» ім. М.К. Янгеля» у сфері охорони праці спрямована на створення безпечних і здорових умов праці, попередження нещасних випадків та професійних захворювань співробітників у процесі трудової діяльності.

Основними принципами і завданнями профілактичної роботи з охорони праці на підприємстві є:

- проведення постійних цільових і оперативних перевірок у структурних підрозділах підприємства згідно з Графіком проведення перевірок стану охорони праці під час експлуатації устаткування в підрозділах підприємства працівниками відділів головного енергетика, головного механіка, відділу охорони праці і екологічної безпеки спільно з комісією охорони праці профспілкового комітету, затвердженим головним інженером і узгодженим з профспілковим комітетом;
- виявлення небезпек та ризиків на робочих місцях з метою попередження нещасних випадків на виробництві;
- навчання та перевірка знань нормативних актів з охорони праці керівників нижчої і середньої ланок управління підрозділів підприємства;
- періодичне навчання керівного складу підприємства із загальних питань охорони праці і нормативно-правових актів;
- систематична робота з поширення і забезпечення підрозділів діючими положеннями, правилами, нормами, інструкціями з охорони праці, а також плакатами і агітаційними посібниками з питань охорони праці;

- організація і контроль проведення попереднього і періодичного медичних оглядів працівників, зайнятих на важких роботах та роботах зі шкідливими й небезпечними умовами праці і на таких, де є необхідність у професійному відборі, а також учасників АТО;
- формування розділу «Охорона праці» і додатків до колективного договору підприємства, контроль його виконання;
- розроблення заходів із вдосконалення системи управління охороною праці;
- формування кошторису основних виробничих витрат на охорону праці і контроль витрачання коштів;
- методичне керівництво та контроль розроблення положень, інструкцій і інших організаційно-технічних документів з охорони праці на підприємстві;
- контроль забезпечення працівників:
  - ✓ спецодягом і іншими засобами індивідуального захисту;
  - ✓ лікувально-профілактичним харчуванням, молоком;
  - ✓ миючими засобами, санітарно-побутовими приміщеннями;
- контроль надання працівникам передбачених законодавством пільг і компенсацій, пов'язаних з важкими і шкідливими умовами праці;
- забезпечення контролю дотримання підрядними організаціями вимог охорони праці під час виконанні будівельно-монтажних робіт на території підприємства.

У 2020 році проведено перевірки стану охорони праці у виробничих підрозділах підприємства, комплексні перевірки 3 ступеня контролю, під час яких перевірялися:

- ✓ наявність та дотримання інструкцій з охорони праці, технологічних інструкцій, технологічних процесів;
- ✓ навчання працівників з питань охорони праці;
- ✓ технічний стан устаткування, механізмів підвищеної безпеки;
- ✓ технічний стан устаткування, що працює під тиском;
- ✓ стан будівель та споруд;
- ✓ наявність шкідливих чинників трудового процесу і виробничого середовища на робочих місцях.

У 2020 році фахівці групи екологічної безпеки відділу охорони праці і екологічної безпеки провели в підрозділах підприємства комплексні перевірки відповідно до затвердженого Графіка проведення комплексних перевірок виконання вимог природоохоронного законодавства України у сфері охорони атмосферного повітря, поводження з відходами. За результатами проведених перевірок складено акти, виписано приписи, розроблено заходи щодо усунення порушень. На підставі проведених перевірок у 2020 році випущено розпорядчу документацію щодо поводження з відходами на підприємстві. Низку виявлених порушень усунуто.

Також фахівці відділу охорони праці і екологічної безпеки у 2020 році виконали інвентаризацію джерел викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами підприємства і затвердили у Дніпропетровській обласній державній адміністрації.

У 2020 році фахівці промислово-санітарної лабораторії відділу охорони праці і екологічної безпеки підприємства провели відбір проб та їх аналіз щодо якості атмосферного повітря, повітря робочої зони, викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря, стічних вод, у тому числі промислово-зливної каналізації.

Відділ охорони праці і екологічної безпеки у 2020 році розробив додатки до колективного договору; комплексний план заходів щодо покращення стану безпеки, гігієни праці і виробничого середовища підприємства; план заходів, направлених на вдосконалення умов праці на робочих місцях, де шкідливі виробничі фактори не відповідають санітарно-гігієнічним нормам; організовано медичні огляди працівників певних категорій.

5.4. Навчання та підвищення кваліфікації працівників

Відповідно до планів підвищення кваліфікації інженерно-технічних працівників (далі-ІТП), проведення технічного навчання персоналу та плану перепідготовки, підвищення кваліфікації робітників у 2020 році працівниками відділів 35, 71 були проведені роботи з організації навчання.

Рисунок №1

Так у 2020 році пройшли професійне навчання 389 працівників підприємства (рисунок №1).

- 362 ІТП, з них:
  - 322 – на підприємстві;
  - 40 – у навчальних закладах;
- 27 працівників робочих професій, з них:
  - 15 – на підприємстві;
  - 12 – у навчальних закладах.

У 2020 році ІТП і керівники середньої та низової ланок управління підвищили кваліфікацію на підприємстві за такими напрямками (рисунок №2):

- навчання комп'ютерним технологіям;
- навчання спеціалістів пускового персоналу та його резерву;
- навчання з питань охорони праці;
- заняття з англійської мови для майбутніх аспірантів;
- технічне навчання у підрозділах підприємства

Рисунок №2

5.5. Рівні можливості працевлаштування і праці та дотримання прав людини

Усі призначення, підвищення по службі і переведення на інші посади, а також інші рішення, що впливають на працевлаштування працівників, ухвалюються на підприємстві без урахування національності, походження, статі, віросповідання та ін.

Така політика регулює всі аспекти трудової діяльності, включаючи вибір і розподіл праці, оплату праці, підвищення по службі, дисципліну, звільнення, а також доступ до пільг та навчання.

Гендерна політика підприємства:

Реалізується через послідовне створення умов для розвитку співробітників підприємства у професійній сфері незалежно від статі. ДП «КБ «Південне» забезпечує рівні можливості для самореалізації працівників обох статей, дотримується принципів рівності чоловіків і жінок в усіх аспектах професійної діяльності.

З загальної кількості працівників станом на 31.12.2020 р. на підприємстві на керівних посадах працюють - 281 жінок (6,2%).

Працевлаштування людей з особливими потребами:

Кожна людина має право на працю, яку вона вільно обирає або на яку вільно погоджується. Встановлення трудових прав і гарантій працівникам з інвалідністю у КБ «Південне» регулюється Конституцією України, Кодексом законів про працю, законами України «Про відпустки», «Про охорону праці», «Про основи соціальної захищеності інвалідів», «Про реабілітацію інвалідів в Україні». На підприємстві створюються робочі місця для працевлаштування людей з обмеженими можливостями та забезпечуються умови праці з урахуванням медичних рекомендацій. Також для працівників з обмеженими фізичними можливостями законодавчо закріплено додаткові гарантії захисту трудових прав, яких неухильно дотримуються у КБ «Південне». Підприємство зацікавлене в адаптації, повноцінній трудовій і професійній реалізації працівників з обмеженими можливостями нарівні з іншими співробітниками.

Дотримання прав людини:

На підприємстві дотримуються всі визначені законодавством України права людини. Працівникам підприємства та членам їх сімей надаються додаткові пільги і послуги соціального характеру, закріплені у Колективному договорі підприємства.

На ДП «КБ «Південне» організована і діє професійна спілка. Основною метою діяльності профспілки є представництво, здійснення та захист трудових, соціально-економічних прав та інтересів своїх членів.

З 1999 року на підприємстві створена і провадить активну роботу Рада молодих спеціалістів, яка об'єднує молодих працівників віком до 35 років для якісного виконання виробничих завдань, впроваджує інтереси молоді у сферу професійної діяльності, проводить наукові, культурно-масові та спортивні заходи, організовує дозвілля молоді, пропагує здоровий образ життя.

На підприємстві організовано та активно працює клуб ветеранів. Це громадська організація, членами якої є ветерани підприємства, що вийшли на заслужений відпочинок (пенсію). Основною діяльністю клубу є надання допомоги пенсіонерам, що вийшли на заслужений відпочинок, інвалідам та тяжкохворим громадянам похилого віку; залучання ветеранів до громадського та культурного життя й, передусім, до патріотичного виховання молоді; надання матеріальної та соціальної допомоги ветеранам підприємства.

5.6. Заходи з боротьби з корупцією та хабарництвом

Державне підприємство «Конструкторське бюро «Південне» в рамках загальнодержавної системи запобігання та протидії корупції відповідно до Закону України від 14.10.2014 р. № 1700-VII «Про запобігання корупції» розробило та затвердило антикорупційну програму для імплементації власних заходів щодо проведення антикорупційної політики.

Підприємство вважає недопустимими будь-які прояви корупції та зловживання у ході здійснення державних закупівель, виробничої та будь-якої іншої діяльності. Неприйнятними вважаються пряма чи непряма пропозиція, вимагання, надання чи отримання неправомірної вигоди у будь-якій формі. Нетерпимість до корупції означає сувору заборону для будь-яких осіб, що діють від імені Підприємства або в його інтересах, прямо або опосередковано, особисто або через будь-яке посередництво брати участь у корупційних діях та зловживаннях

Підприємство у разі виявлення корупційних правопорушень та/або підозри у скоєнні таких правопорушень проводить неупереджені розслідування, незалежно від обсягу та форми порушення або особи, що його скоїла. З метою оперативного і невідворотного реагування на порушення вимог чинного законодавства, а також внутрішніх організаційно–розпорядчих, виробничих документів, Підприємство докладає усі можливі законні та розумні зусилля і ресурси.

Підприємство вважає неприйнятними і недопустимими будь-які дії, що містять ознаки корупції, як шляхи досягнення корпоративних цілей. Дарування ділових подарунків та здійснення представницьких витрат можливе лише за умови, якщо це не суперечить нормам чинного законодавства України, внутрішнім виробничим, організаційно–розпорядчим документам ДП «КБ «Південне» та принципам громадянського суспільства. Дарування чи отримання матеріальних цінностей, здійснення представницьких витрат є неприйнятними для Підприємства, якщо мають на меті прямий чи непрямий вплив на прийняття рішення публічними посадовими особами чи органами державної влади.

Підприємство впроваджує заходи, які є необхідними та обґрунтованими для запобігання та протидії корупції.

Основні антикорупційні стандарти та процедури підприємства:

- 1) вступний інструктаж для нових працівників щодо змісту Антикорупційної програми, проведення навчальних заходів з питань запобігання і протидії корупції;
- 2) антикорупційна перевірка ділових партнерів;
- 3) антикорупційне застереження в правочинах, трудових договорах, посадових інструкціях працівників, положеннях про структурні підрозділи;
- 4) критерії обрання ділових партнерів;
- 5) обмеження щодо підтримки Підприємством політичних партій;

б) механізм повідомлення про виявлення ознак порушення Антикорупційної програми, вчинення корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення, а також конфіденційність таких повідомлень та захист викривачів;

7) здійснення Уповноваженим та іншими посадовими особами функцій щодо запобігання корупції;

8) розгляд повідомлень викривачів, включаючи внутрішнє розслідування і накладання дисциплінарних стягнень;

9) норми професійної етики й обов'язки і заборони для працівників та посадових осіб;

10) обмеження щодо подарунків;

11) дослідження окремих сфер діяльності Підприємства;

12) нагляд і контроль за дотриманням Антикорупційної програми.

Підприємство здійснює вибір контрагентів для постачання продукції, матеріалів, надання йому робіт і послуг на підставі конкурсу (аукціону, торгів, інших способів закупівель), основними принципами проведення якого є відбір контрагента за найкращими конкурентними пропозиціями, який встановлює:

- аналіз ринку пропонованих послуг;
- рівноправність, справедливість, відсутність дискримінації щодо контрагентів;
- чесний і розумний вибір найбільш бажаних пропозицій під час комплексного аналізу вигод і витрат (насамперед ціни і якості продукції);
- цільове та економічно ефективно витрачання коштів на придбання товарів, робіт, послуг (з урахуванням, у разі потреби, вартості життєвого циклу закупаваної продукції) та реалізації заходів, спрямованих на скорочення витрат підприємства;
- відсутність обмеження допуску до участі у закупівлі шляхом установлення надмірних вимог до контрагента;
- запобігання корупційним проявам, конфлікту інтересів та іншим зловживанням повноваженнями. Підприємство прагне мати ділові відносини з контрагентами, що підтримують вимоги антикорупційного законодавства та контрагентами, які декларують неприйняття корупції.

Підприємство докладає всіх можливих зусиль для мінімізації ризиків ділових відносин з контрагентами, які можуть бути залучені в корупційну діяльність, у тому числі здійснення перевірки наявності у них власних антикорупційних програм, їх готовності дотримуватися вимог цієї Антикорупційної програми і включати в договори антикорупційні умови (застереження), а також надавати взаємне сприяння в етичному веденні господарської діяльності та запобіганні корупції.

Підприємство періодично здійснює внутрішню оцінку корупційних ризиків шляхом дослідження окремих сфер діяльності підприємства з метою удосконалення діючих процесів для мінімізації наявних корупційних ризиків у своїй діяльності.

Оцінка корупційних ризиків полягає в дослідженні організаційно-розпорядчих, виробничих та фінансових документів, договорів та їх проектів, інших правочинів Підприємства для того, щоб виявити фактори, що сприяють або можуть сприяти вчиненню корупційних правопорушень.

До таких факторів можуть бути віднесені:

- відсутність чітких процедур прийняття рішення;
- закріплення невиправдано широкого кола повноважень посадової особи Підприємства;
- відсутність виключного переліку (наявність часткового переліку) і підстав для прийняття рішення;
- відсутність вказівки про необхідність обґрунтування обраного варіанта вирішення питань;
- наявність у договорах положень про підвищену в порівнянні з визначеною законодавством відповідальність Підприємства у разі невиконання умов договору;
- відсутність (або послаблення) в договорах відповідальності контрагентів Підприємства у порівнянні із законодавчо визначеною межею;
- ініціювання, внесення до укладених договорів змін, що порушують законні інтереси Підприємства;
- інші фактори.

Підприємство підтримує і гарантує правовий захист та безпеку працівнику, який надав інформацію про вчинення діяння, що містить ознаки корупції. Звернення щодо порушення не може бути основою для будь-яких негативних наслідків для трудової діяльності працівника Підприємства.

Підприємство надає можливість працівникам та іншим особам конфіденційно і за бажанням анонімно повідомляти про можливі порушення антикорупційного законодавства за допомогою електронної «Скриньки довіри» в мережі Інтернет (AntycorYu@ukr.net) або безпосередньо уповноваженому з антикорупційної роботи (номер телефону: міський – 056-790-02-43).

6. РИЗИКИ

6.1. Ризики та мінімізація їх впливу на діяльність

У таблиці наведено основні ідентифіковані ризики, які можуть мати негативний вплив на діяльність ДП «КБ «Південне», і заходи, які направлені на мінімізацію наслідків цих ризиків.

№ з/п	Основні ризики	Можливий вплив ризику на діяльність підприємства	Заходи, якими підприємство забезпечує мінімізацію впливу ризику
1. Операційні ризики			
1.1	Невиконання субпідрядними організаціями своїх зобов'язань, проблеми з постачанням матеріалів і комплектуючих	Збільшення строку виконання робіт з наземного експериментального відпрацювання, загроза невиконання зобов'язань за зарубіжними контрактами у встановлені строки	Диверсифікація кола суміжників та постачальників, збільшення частки власних робіт, створення власного дослідного виробництва
1.2	Несприятливе державне регулювання у галузі, недостатнє фінансове забезпечення державного замовлення, несприятливі зміни чинного законодавства	Затримки у видачі дозволів на укладання контрактів та проведення переговорів з зарубіжними контрагентами, затримка виконання робіт за державним замовленням, значне податкове навантаження	Розроблення та надання пропозицій у національні, загальнодержавні та галузеві стратегії і програми. Участь підприємства у розробленні проектів Законів України та оперативна робота на рівні відповідних центральних органів виконавчої влади (ДКАУ, МОУ, МЕРТ, РНБО, КМУ)
1.3	Зміна зовнішньополітичного курсу держави однією із сторін контракту, непередбачені політичні події (зміна влади, зміни в уряді тощо)	Зупинка зарубіжних контрактів, денонсація міжнародних договорів	Залучення Міністерства закордонних справ України, відповідних посольств України в країнах-контрагентах до вирішення нагальних питань. Постійний аналіз і оцінювання політичних ризиків

№ з/п	Основні ризики	Можливий вплив ризику на діяльність підприємства	Заходи, якими підприємство забезпечує мінімізацію впливу ризику
2. Ринкові ризики			
2.1	Зміна ситуації на ринку в процесі/до моменту завершення розробки; падіння попиту на продукт, що розробляється, у зв'язку з появою на ринку нової розробки, яка значно перевищує за характеристиками продукт, що пропонується за цим проектом	Зменшення доходу, зниження попиту на розробки підприємства	Постійний моніторинг та відстеження поточної ситуації на ринку, оперативне реагування на ринкові зміни. Проведення зустрічей і переговорів з підписанням на ранніх стадіях розроблення продукту контрактів, досягнення необхідних домовленостей, погодження меморандумів з потенційними замовниками
2.2	Підвищення закупівельної ціни матеріалів, комплектуючих та вартості енергоресурсів	Зниження прибутку підприємства	Моніторинг ринку матеріалів і комплектуючих, пошук альтернативних постачальників, застосування тендерних процедур та впровадження новітніх ресурсозберігаючих технологій
3. Кредитний ризик			
3.1	Повна або часткова неплатоспроможність замовника	Зменшення доходу і прибутку підприємства	Дотримання умов міжнародного законодавства під час укладання зарубіжних контрактів, оперативна взаємодія з замовниками. Розподіл виконання робіт і платежів за контрактом за етапами

№ з/п	Основні ризики	Можливий вплив ризику на діяльність підприємства	Заходи, якими підприємство забезпечує мінімізацію впливу ризику
4. Ризик ліквідності			
4.1	Невиконання або затримка виконання підприємством частини фінансових зобов'язань	Затримка виконання робіт та послуг, поставок матеріалів та комплектуючих, невиконання робіт суміжними підприємствами у встановлені строки. Недотримання строків виконання робіт за контрактами з замовниками	Розроблення та затвердження в Державному космічному агентстві України стратегічного, інвестиційного та фінансового планів підприємства на рік. Щоквартальний контроль виконання цільових показників діяльності підприємства протягом звітного року. Поточний контроль дебіторської та кредиторської заборгованостей підприємства

Окрім того, під час пандемії COVID-19 на діяльність підприємства впливають такі внутрішні (ендогенні) та зовнішні (екзогенні) ризики:

- захворювання працівників на COVID-19. Що можуть призвести до часткової втрати кадрового потенціалу, зниження продуктивності праці. Фінансовими наслідками таких ризиків можуть стати: зменшення виручки, підвищення витрат на лікарняні, додаткові витрати на оздоровлення;
- дотримання протиепідемічних вимог. Прояв ризику спостерігається у збільшенні потреб у захисних засобах, медичному обладнанні (термометри, дезінфектори, захисні маски та інше.). Фінансовими наслідками цього ризику можуть стати додаткові витрати на протиепідемічні заходи, що зменшують загальний фінансовий результат;
- ризик невиконання контрагентами своїх зобов'язань;
- ризик закриття кордонів.

7. ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ІННОВАЦІЇ

7.1. Дослідження, інноваційна діяльність та розробки

«Дослідження й експериментальні розробки у сфері інших природничих і технічних наук» (ракетно-космічна техніка, спеціальна продукція та послуги промислового характеру) за КВЕД 72.19 є основним видом діяльності ДП «КБ «Південне». Дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за вказаним видом діяльності у 2020 році становить 90,3% загального обсягу реалізованої продукції підприємства. Більшість розробок за напрямками «Ракетно-космічна техніка» та «Спеціальна продукція» є інноваційними – унікальними та новими для ринку.

Обсяг реалізованої інноваційної продукції за звітний рік 2020 рік, у тому числі інноваційна продукція, що є новою для ринку, становить 706,1 млн грн, із них за межі України реалізовано продукції на суму 704,7 млн грн.

За 2020 рік підприємство:

- подало на реєстрацію 12 заявок на отримання патентів на винаходи (корисні моделі);
- отримало 32 патенти на винаходи (корисні моделі).

8. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

8.1. Основні напрями розвитку підприємства

Згідно зі Стратегічним планом Державного підприємства «Конструкторське бюро «Південне» імені М.К. Янгеля» на 2021-2025 роки та проектом Загальнодержавної цільової науково-технічної космічної програми України на 2021-2025 роки перспективні напрями розвитку основної діяльності підприємства на найближчі 5 років такі:

- Створення та запуск оптико-електронного космічного апарата «Січ-2-1» і модернізація наземного комплексу керування КА та прийому інформації.
- Створення та запуск науково-технологічного космічного апарата «Мікросат-М», наукового космічного апарату «Аерозоль» з відповідною модернізацією наземного комплексу.
- Створення оптико-електронних космічних систем: «Січ-2-2», «Січ-2М», «Січ-3-О», «Sat4EO».
- Розробка геостаціонарних космічних апаратів вітчизняного виробництва.
- Авторський супровід виготовлення серійної ракетно-космічної техніки та участь у пускових послугах:
  - авторський нагляд за виготовленням основних конструкцій першого ступеня (ОКПС) ракети-носія (РН) «Антарес», проведення річного технічного обслуговування обладнання ДП «КБ «Південне» у центрі космічних польотів на о. Уоллопс, а також участь у роботах з підготовки ОКПС до пуску у складі РН «Антарес»;
  - авторський супровід виготовлення двигунів верхнього ступеня ракети-носія «Вега».
- Створення перспективної ракетно-космічної техніки:
  - розроблення космічного ракетного комплексу (КРК) з РН «Циклон-4М» у рамках створення КРК у Новій Шотландії канадською компанією MLS;
  - розроблення нових ракетно-космічних комплексів з РН різних класів;
  - розроблення лінійки ракетних двигунів різних тяг, призначених для ступенів РН різного типу, на екологічно чистих компонентах палива.
- Створення нових та модернізація існуючих видів ракетної техніки оборонного призначення відповідно до міжнародних норм та вимог і потреб сектору безпеки і оборони України.

- Продовження технологічної реструктуризації підприємства, спрямованої на розширення та технологічну модернізацію власного дослідного виробництва та впровадження передових технологій і програмного забезпечення у процесі розроблення РКТ:
  - подальший розвиток інформаційних технологій проведення розробок, упровадження системи управління життєвим циклом виробів – PLM;
  - розвиток застосування технологій 3D-друку виробів із металів та полімерно-композитних матеріалів (ПКМ);
  - упровадження технологій ротаційної витяжки, ротаційного розкочування та інших передових технологій механічної обробки виробів із металів та ПКМ.

Зазначені напрями розвитку підприємства дозволяють мінімізувати вплив виявлених ризиків (за виключенням політичних та інших непоборних ризиків).

**Т.в.о. Генерального директора
ДП «КБ «Південне»**

О. П. Кушнар'ов

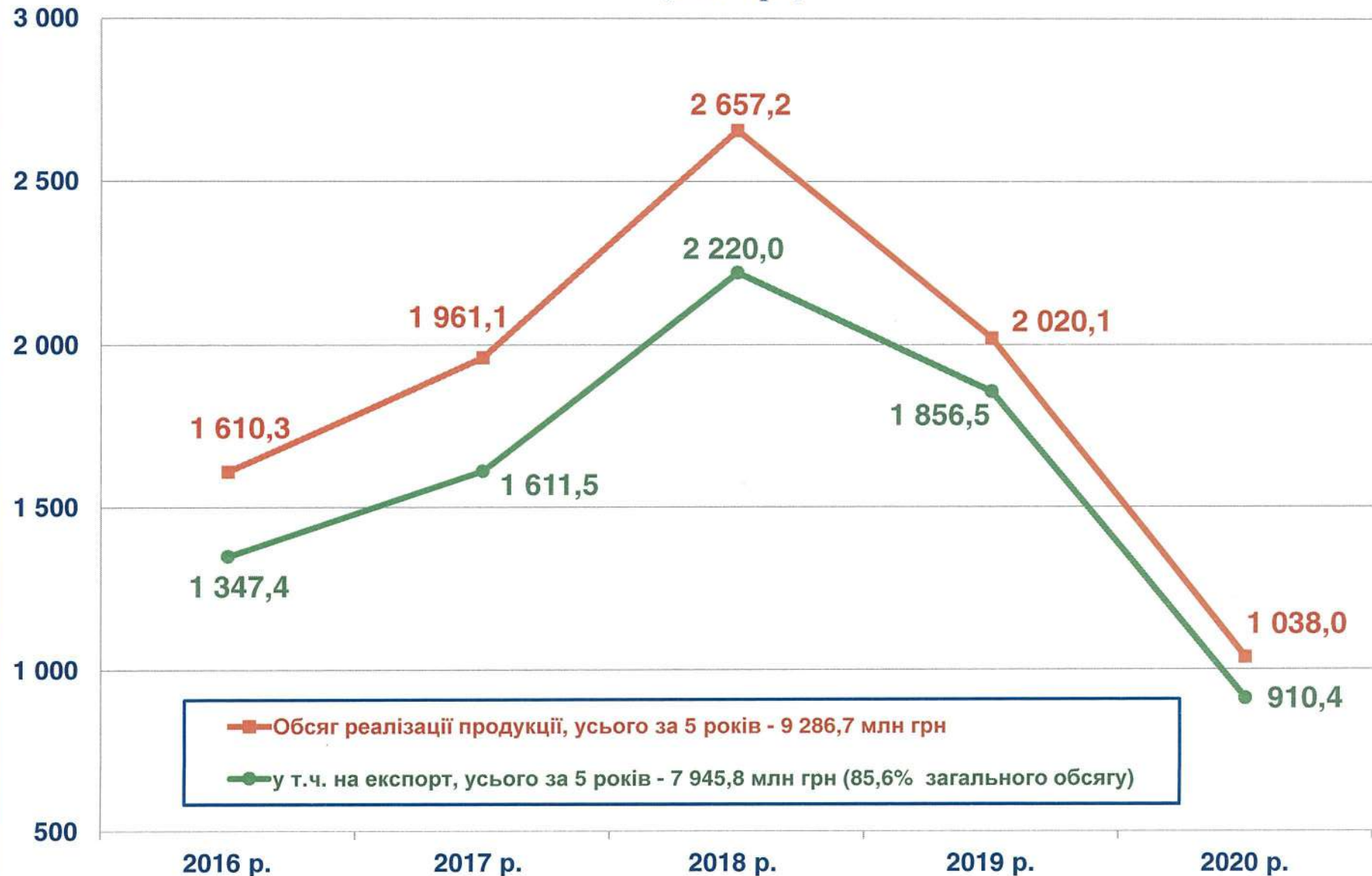
9. ДОДАТКИ

9.1. Динаміка показників діяльності за період 2016-2020 рр.

- Динаміка обсягів реалізації продукції.
- Перераховані кошти до бюджету, державних цільових фондів та отримані кошти з бюджету.
- Динаміка середньомісячної заробітної плати.
- Динаміка середньомісячної заробітної плати по галузях.
- Облікова чисельність працівників.

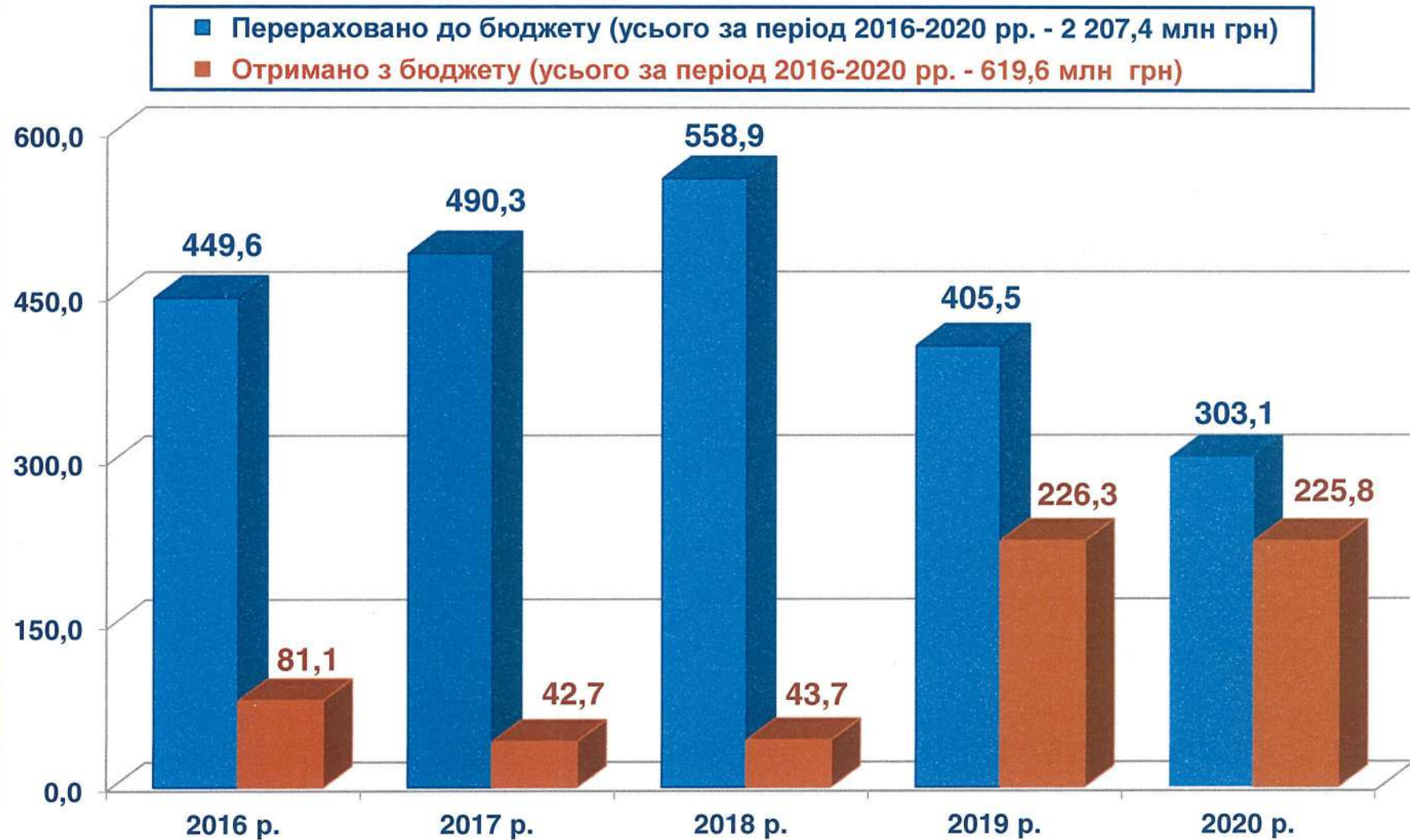
Динаміка обсягів реалізації продукції за період 2016 – 2020 рр.

(млн грн)

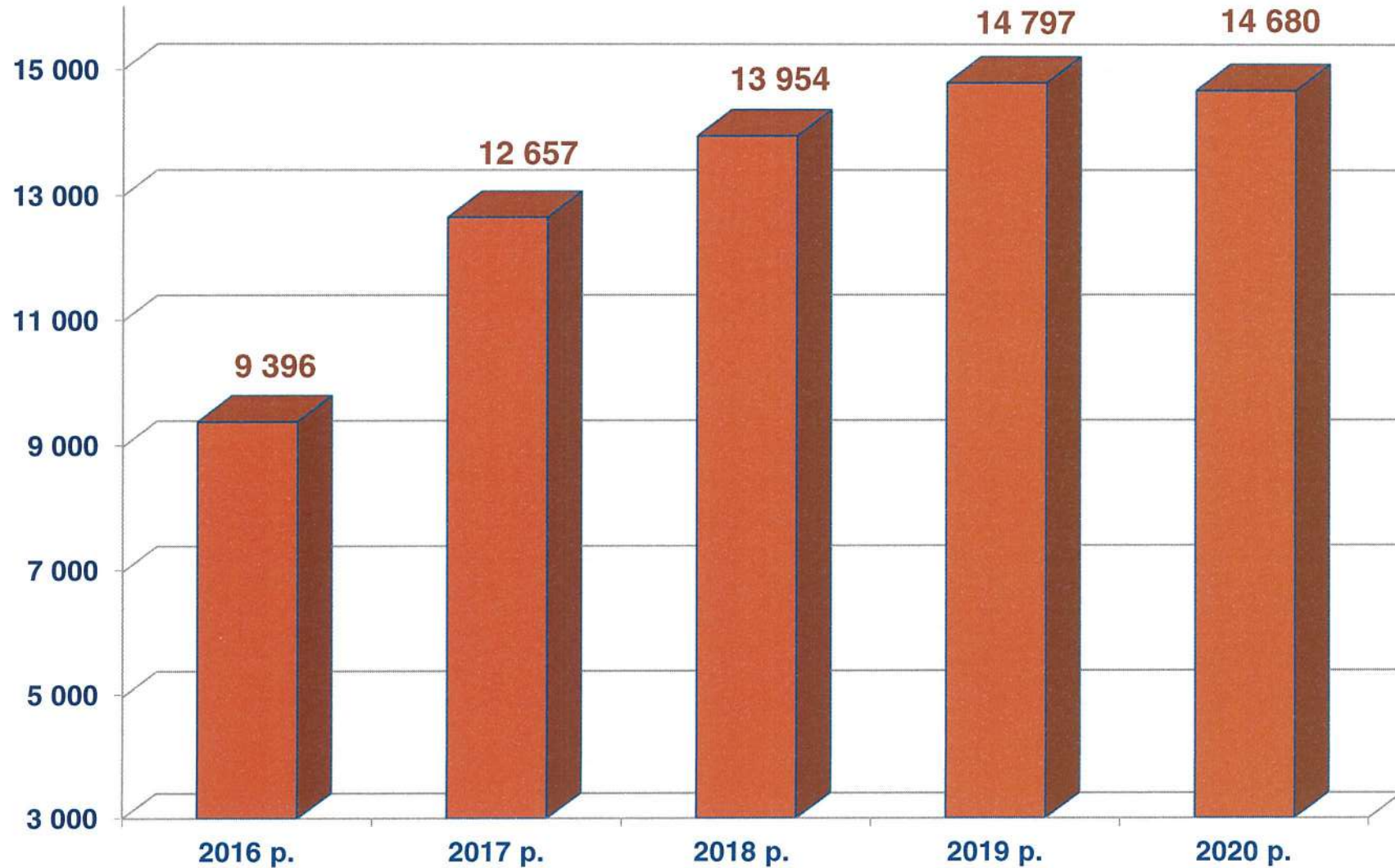

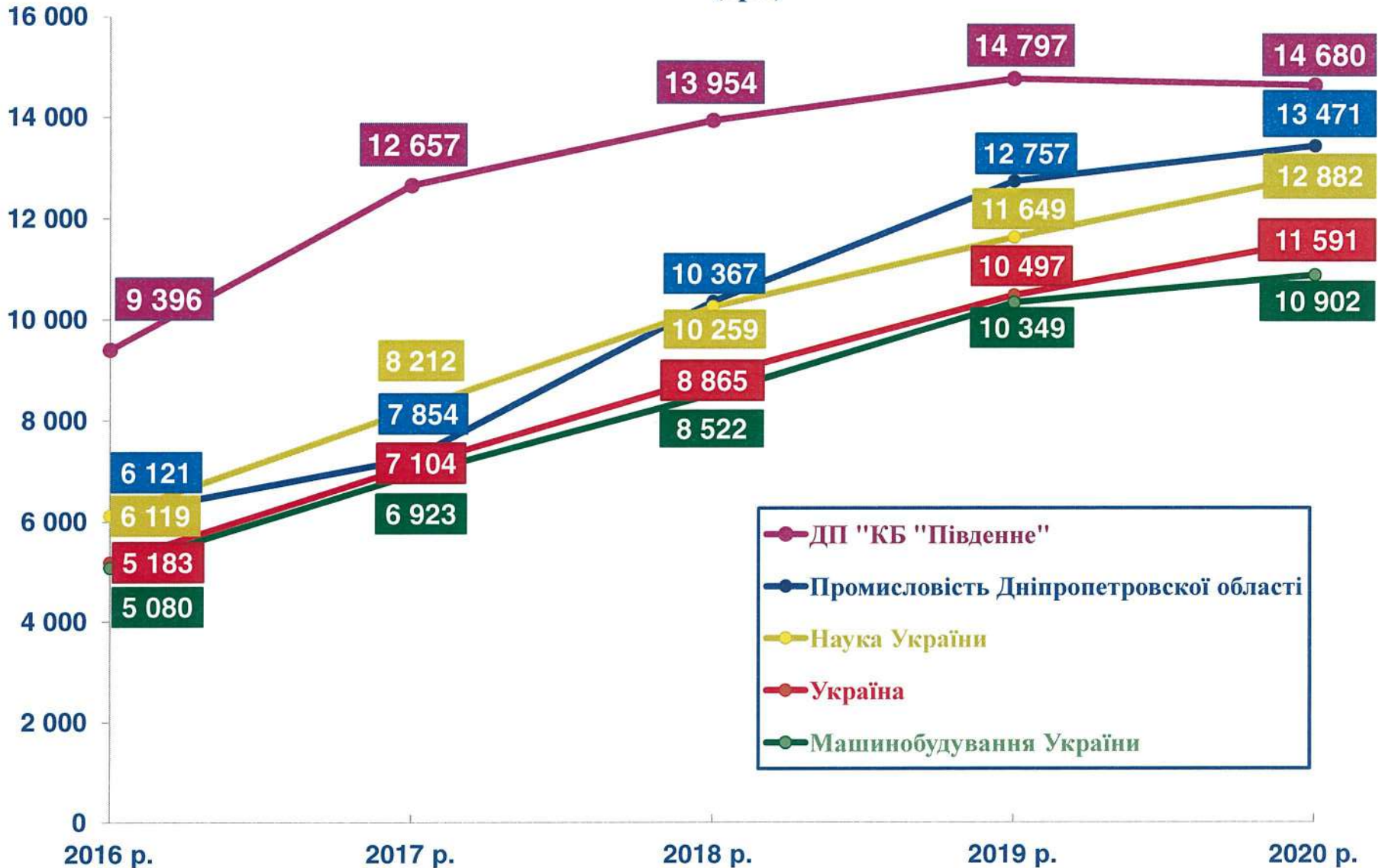
Перераховані кошти до бюджету, державних цільових фондів отримані кошти з бюджету (млн грн)

Динаміка середньомісячної заробітної плати за період 2016 - 2020 рр. (грн)

Динаміка середньої заробітної плати по галузях за період 2016 – 2020 рр. (грн)

Облікова чисельність працівників (осіб)

